Den Haag

Datum
21 december 2021

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Onderwerp
Antwoord van het college op de vragen van het raadslid de heer Kapteijns, luidend: 'Schrappen vergunningplicht zonnepanelen'

Ons kenmerk
DSO/10185062
RIS310129

Het raadslid de heer Kapteijns heeft op 1 oktober 2021 een brief met daarin negen vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht.
Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

Grote delen van de stad zijn beschermd stadsgezicht, waaronder het hele Centrumgebied, Valkenbos en grote delen van Laak en Scheveningen. Daar dient een (omgevings-) vergunning aangevraagd te worden voor het aanleggen van zonnepanelen, ook al zijn deze niet zichtbaar vanaf de straat en is er op geen enkele wijze sprake van hinder.
Al tijdens het bespreken van de programmabegroting vorig jaar heeft GroenLinks, samen met PvdA en D66 een motie ingediend (RIS306793) om eisen die worden gesteld aan initiatieven (zoals zonnepanelen) die zich inzetten voor de verduurzaming van de stad te schrapen of te vereenvoudigen. Deze motie is nog niet afgedaan. Nog steeds zijn er eisen voor het aanleggen van zonnepanelen; met het aanvragen van een vergunning moeten allerlei soorten tekeningen ingeleverd worden en meer dan € 100 euro aan leges betaald worden. Dit vormt een enorme drempel voor bewoners die hun huis willen verduurzamen en hun energierekening naar beneden willen brengen. Ook komt het voor dat een vergunningaanvraag, om voor de aanvrager onduidelijke redenen, afgewezen wordt.

1. *Is het college bekend met het proces dat mensen moeten doorlopen om toestemming te krijgen voor de aanleg van zonnepanelen in een beschermd stadgezicht?*

Ja.

2. *Kan het college uitleggen waarom het nodig is om zonnepanelen te toetsen, wetende dat zonnepanelen demontabel zijn en voor een tijdelijke periode (doorgaans 25 jaar) worden aangebracht zonder dat dit het kenmerk van een huis blijvend veranderd?*

Ja, zie antwoord bij vraag 3

3. *Zou het college kunnen beschrijven wat het verschil is in de regels tussen gemeentelijk beschermd stadsgezicht, rijksbeschermd stadsgezicht en niet beschermd stadsgezicht en welke overheid is verantwoordelijk voor constructie en uitvoering van welk reglement. Graag een uitgebreide toelichting.*

Zonnepanelen zijn in veel gevallen vergunningvrij, onder voorwaarden en afhankelijk van de situatie en locatie. De regels hiervoor staan in landelijke wetgeving, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor).

In grote lijnen komt het erop neer dat zonnepanelen vergunningvrij zijn:

1. op schuine daken als ze in dezelfde hellingshoek als het dak worden aangebracht, en binnen het dakvlak, en
2. op platte daken indien tussen de zonnepanelen en de dakrand een afstand wordt aangehouden minstens zo groot als de hoogte van de zonnepanelen.

Voor gemeentelijke beschermd stadgezichten gelden de normale regels zoals hierboven aangestipt. De regels zijn strenger bij rijksbeschermd stadsgezicht. Dan zijn ze alleen vergunningvrij op een achterdakvlak, als dat niet naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd. Voor monumenten zijn de regels nog wat strenger en zijn zonnepanelen minder vaak vergunningvrij.

Vergunningplichtige zonnepanelen worden getoetst tijdens de aanvraagprocedure. Bij beschermd stadsgezicht is er een extra toets door de Welstands- en Monumentencommissie in verband met cultuurhistorische waarden. Dat zonnepanelen demontabel zijn en voor maar 25 jaar aanwezig zullen zijn betekent desondanks dat zij 25 jaar aanwezig zullen zijn en gedurende die periode invloed hebben op het aangezicht en de waarden van een beschermd stadsgezicht of monument. Verder zijn vanwege het gewicht van zonnepanelen solide bevestigingen en eventueel constructieve voorzieningen nodig.

4. *Zijn er nog meer gemeentelijke regels of toetsingskaders waar het aanleggen van zonnepanelen aan moet voldoen, zoals de Welstandseisen? Hoe vindt deze toetsing plaats? Graag een toelichting. GroenLinks is op bezoek geweest bij bewoners in het centrum waarvan de omgevingsvergunning voor het aanleggen van zonnepanelen is afgewezen. Hier kwam boven tafel dat een vergunning was afgewezen, terwijl de buurman met eenzelfde huis wel een vergunning had gekregen.*

De belangrijkste toetsingskaders staan hierboven in het antwoord op vraag 3. Bij minder conventionele plaatsing van zonnepanelen, zoals verticaal aan een gevel of hangend aan een balkon, zal de aanvraag ook aan welstand en de landelijke bouwregelgeving worden getoetst. Dat is van belang voor de veiligheid. Zonnepanelen in een andere hoek dan het dak moeten extra zorgvuldig worden geplaatst met het oog op de windbelasting. Ze kunnen anders letterlijk van het gebouw afwaaien.
Het college is niet bekend met de specifieke aanvraag waar het om gaat. In beginsel zullen gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Verder staat er bezwaar open tegen individuele besluiten. Bij een zelfde type woning kan de wijze van plaatsing wel sterk verschillen. Het college merkt verder op dat aanvragen soms buiten behandeling moeten worden gesteld omdat de aanvrager onvoldoende informatie heeft aangeleverd. In dat geval wordt eerst gelegenheid gegeven om de gegevens aan te vullen.

5. *Is het college het eens dat het aanleggen van zonnepanelen van uiterst belang is voor de stad om een stap te zetten naar een klimaatneutraal Den Haag en om het doel te behalen van 25- tot 30-duizend woningen van schone energie te voorzien, zoals beschreven in het coalitieakkoord 2019-2022?*

Het college is groot voorstander van zonnepanelen en andere duurzame maatregelen.

6. *Is het college bereid het aanvragen van een vergunning in de gemeente niet meer nodig te maken, zodat er meer en sneller zonnepanelen in de stad kunnen worden aangelegd? Zo nee, waarom niet? Tijdens het bezoek werd ook duidelijk dat het ingewikkeld is om alle eisen voor het krijgen van een vergunning op te zoeken. Ook is niet duidelijk bij de afwijzing van de vergunning wat de mogelijke stappen zijn om wel een vergunning te krijgen.*

Omdat de vergunningplicht voor zonnepanelen gestoeld is op landelijke regelgeving (de Wabo), kunnen de gemeente en het college niet meer of minder vergunningvrij maken. De regels zoals hierboven omschreven gelden voor heel Nederland. Een toegankelijke uitleg over het aanvragen van een vergunning voor zonnepanelen is te vinden op de website van de gemeente Den Haag - Toelichting vergunning zonnecollectoren en -panelen aanvragen. Verder kan iedere inwoner contact opnemen met de vakafdeling met vragen over een bouwplan.
Daarnaast publiceert het college begin 2022 op duurzamestad.denhaag.nl voorbeeldaanvragen (inclusief legplan/-tekening) waarmee het bewoners makkelijker gemaakt wordt om in één keer een succesvolle aanvraag te doen.

7. *Is het college bereid, indien de vergunningplicht deels gehandhaafd blijft, om de informatievoorzieningen over de eisen van het krijgen van de vergunning te verbeteren en laagdrempeliger te maken?*

Zie het antwoord op vraag 6.

8. *Kan het college toelichten op welke manier kenbaar wordt gemaakt aan de aanvrager wat mogelijke stappen zijn om wel een omgevingsvergunning te krijgen, na het afwijzen van een omgevingsvergunning?*

Als tijdens de aanvraagprocedure blijkt dat vergunning kan worden verleend als de aanvraag wordt aangepast (m.n. op het punt van aantal en plaatsing van de panelen), dan krijgt de aanvrager doorgaans de gelegenheid het plan aan te passen. Volgt uit de toetsing dat het plan een onoverkomelijke botsing met bijvoorbeeld de cultuurhistorische waarden van een beschermd stadsgezicht vormt, dan zal dat worden meegedeeld. Als er niet voldoende informatie is om de aanvraag af te doen, dan krijgt de aanvrager een brief met daarin een opsomming van de gegevens die nodig zijn.

9. *Is het college het eens dat de korting die kan worden aangevraagd bij een verbouwing die duurzaam is (de zogenaamde groene legeskosten) de totale kosten voor de leges moet kwijtschelden en dat deze korting niet extra moet worden aangevraagd, maar automatisch wordt toegepast tijdens het aanvragen van de omgevingsvergunning?*

Automatische toepassing is niet mogelijk. Er is namelijk meer informatie nodig, die bij een gewone aanvraag omgevingsvergunning (nog) niet voorhanden is. Er is bijvoorbeeld informatie nodig over de gebruikte materialen en de toegepaste installaties. Een aanvrager kan immers kiezen uit een grote hoeveelheid al dat niet duurzame producten en mogelijkheden. En daar wordt door de gemeente op getoetst. Daarbij is het niet proportioneel of duurzaam om aanvragers die slechts één duurzame maatregel nemen een hoge legesvermindering te geven. Aanvragers krijgen alleen een hoog bedrag terug als ze tot een hoog niveau verduurzamen – soms alle leges voor hun aanvraag.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx Jan van Zanen